

Voorstel aan B&W

Datum: 13-1-2018
Team: Beleid
Concernmanager/ Progr. Manager:
Opsteller:
Telefoon:
Portef. Houder: Vlieg-Kempe
Registr.nr.: BB00020/P115261

Onderwerp: Aardgasloze wijk

Voorstel:

- Vorbereiden van een subsidieverzoek aan het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het renoveren van een bestaande woonwijk naar aardgasloos.
Wethouder Vlieg hiervoor als bestuurlijk contactpersoon namens het college aanwijzen.
Kennismemen van de memo stand van zaken Asser Servicekostenmodel.

Instemming verkregen en kopie gezonden aan:

Table with 2 columns: Naam, Datum. Includes a signature and date 18/1/18.

Achtergrond:

In 2016 en 2017 heeft u de visie en het uitvoeringsprogramma Energietransitie vastgesteld. De visie betreft de transitie van fossiele energie, waaronder aardgas, naar duurzame energie in de komende 20 jaar. Eén van de onderdelen is de expeditie naar energieneutraal wonen.

Het Rijksregeerakkoord biedt nu de mogelijkheid voor een versnelling: De Rijksoverheid zoekt pilotwijken van 1.000 woningen die worden getransformeerd naar aardgasloos en gevoed door duurzame energie. De gemeente Assen is uitgenodigd een pilotwijk aan te leveren. Dit houdt in een project om een wijk van 1000 woningen te transformeren naar aardgasloos, (grotendeels) zelfvoorzienend door middel van duurzame energie.

- Openbare besluitenlijst: [] Ja [x] Nee
Bekendmakingsplicht: [] Ja [x] Nee
O.R.: [] Ja [x] Nee

Bij besluit in mandaat:
Mandaatnummer:

Informeren van de raad:

- [] Alleen via openbare besluitenlijst
[] Via lijst ter inzage liggende stukken
[] Via brief en stuk(ken) ter inzage
[] Via versturen informatie met aanbiedingsbrief
[] Via brief

Vervolgprocedure:

Behandeling in de raad:

- [] Informatief
[] Opiniërend
[] Besluitvormend

Table with 3 columns: Akkoord, Bespreken, Signaal. Rows: B, WS, WKD, WV, WW, S.

Besluit B&W

Datum:

Afhandelen door :
Kopie besluit :
Deponeren Paraaf :

Conform.

B & W 23 JAN 2018 NR.i5

Onderwerp:

Aardgasloze wijk

Voorstel:

- Voorbereiden van een subsidieverzoek aan het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het renoveren van een bestaande woonwijk naar aardgasloos.
- Wethouder Vlieg hiervoor als bestuurlijk contactpersoon namens het college aanwijzen.
- Kennismaken van de memo stand van zaken Asser Servicekostenmodel.

Achtergrond:

In 2016 en 2017 heeft u de visie en het uitvoeringsprogramma Energietransitie vastgesteld. De visie betreft de transitie van fossiele energie, waaronder aardgas, naar duurzame energie in de komende 20 jaar. Eén van de onderdelen is de expeditie naar energieneutraal wonen.

Het Rijksregerakkoord biedt nu de mogelijkheid voor een versnelling: De Rijksoverheid zoekt pilotwijken van 1000 woningen die worden getransformeerd naar aardgasloos en gevoed door duurzame energie. De gemeente Assen is uitgenodigd een pilotwijk aan te leveren. Dit houdt in een project om een wijk van 1000 woningen te transformeren naar aardgasloos, (grotendeels) zelfvoorzienend door middel van duurzame energie.

Argumenten:

- Er is grote druk om van het aardgas af te komen; het aardgas in Nederland kan nauwelijks meer gewonnen worden en de maatschappelijke acceptatie is na de recente beving in Zeerijp nog verder afgenomen. Import van aardgas uit Rusland wordt als onwenselijk beschouwd. Aardgas is een fossiele brandstof die voor klimaatverandering zorgt.
- Een van de doelen uit de Visie Energietransitie is om in 2040 energieneutraal te zijn in de gebouwde omgeving. De komende jaren vraagt dit structurele inzet en de ontwikkeling van nieuwe kennis. Een concreet project zal de gewenste versnelling meebrengen. De kennis en samenwerking die lokaal wordt ontwikkeld is een basis voor verduurzaming en aardgasvrij maken van de andere wijken.
- Het verduurzamen en aardgasvrij maken van alle woningen in een woonwijk kan een impuls zijn voor de leefbaarheid in een wijk. Fysieke veranderingen aan de woningen zullen bijdragen aan een aantrekkelijkere woonomgeving. Zowel esthetisch als in wooncomfort. Niet alleen fysiek maar ook op sociaal gebied ontstaan er mogelijkheden om de leefomgeving en leefbaarheid te versterken. Net als bij de wijkvernieuwing vanuit Mijn Buurt Assen kan de verduurzaming namelijk als kans worden gezien om fysieke en sociale projecten te koppelen. Zo zal er veelvuldig contact met bewoners zijn waarbij in samenwerking met Mijn Buurt Assen veel dwarsverbanden gelegd kunnen worden met de sociale structuren in de wijk. De vele contactmomenten kunnen door Mijn Buurt Assen worden aangegrepen om meer kennis te vergaren om vervolgens concrete acties en projecten te initiëren. Tevens kan een grootschalig project, waarbij alle bewoners uit een wijk bij betrokken zijn, zorgen voor een versterking van de onderlinge persoonlijke verbindingen. Een complete wijk kan op deze manier over de gehele breedte profiteren van de verduurzaming.
- De verbinding met Mijn Buurt Assen kan eveneens als vliegwiel gebruikt worden voor de samenwerking met Actium op het gebied van duurzaamheid. De bestaande projectstructuur kan daarbij worden ingezet om het aardgasvrij maken verder te implementeren in de verduurzamingsopgave van Actium.
- Het project biedt meerwaarde voor bewoners doordat het gericht is op het verbeteren van de kwaliteit van de woningen, in zowel eigen woningbezit als huur. Het is een randvoorwaarde dat bewoners **er blij van worden**. Alleen dan is sprake van een opschaalbaar model.
- In de pilot zal sprake zijn van investeringssubsidie van de Rijksoverheid, waarbij nu gesproken wordt over €5.000,- (bij warmtenet) tot €15.000,- (bij all-electric) per woning. De totale investeringen zullen al snel circa € 50.000,- à € 60.000,- per woning bedragen. Door de subsidie moet de investering minimaal woonlastenneutraal zijn, wat betekent dat bewoners de investering weer terugverdienen door besparing op energielasten. Hiervoor moeten financiële instrumenten worden ontwikkeld.
- De gemeente Assen is mede gevraagd een pilotwijk te leveren door haar koploperswerk in de ontwikkeling van financieringsinstrumenten om bestaande (particuliere) woningen (VvE-en en grondgebonden) ingrijpend te verduurzamen (Asser Servicekostenmodel). In het project VvE Ellen hebben we veel ervaring opgedaan in het proces om te komen tot de gemeenschappelijke keuze van de eigenaren hun flatgebouw te renoveren naar zeer energiezuinig, zonder aardgas en woonlastenneutraal.

Het financieringsmodel dat hiervoor ontwikkeld is, is in potentie opschaalbaar naar andere VvE-en in Nederland en op termijn naar grondgebonden woningen. Om het voor meer woningen mogelijk te maken worden samen met de provincie Drenthe en landelijke partners grote stappen gezet. Dit is in Den Haag opgemerkt. Bij dit voorstel is een memo met stand van zaken Asser Servicekostenmodel gevoegd.

- Het biedt veel kansen om de ontwikkeling van het Asser Servicekostenmodel naar een model voor grondgebonden woningen in deze pilot mee te nemen, zodat daarna ook andere woningeigenaren hiervan kunnen profiteren.
- De Rijksoverheid denkt aan zo'n 10 wijken, verdeeld over grootstedelijk tot dorpen en verspreid over het land. De pilot is gericht op het vergaren van kennis, waardoor landelijk bekend wordt wat er 'morgen' moet gebeuren om onze woningen over te schakelen op duurzame energie en hoe dit woonlastenneutraal kan. De Rijksoverheid biedt begeleiding bij de pilots en wil de kennis en ervaring bundelen naar een goede methode.
- Het project is gericht op de benodigde sociale, financiële en technische innovaties. Het project biedt hierdoor economische kansen voor regionale bedrijvigheid, voor de verduurzaming van de gehele gebouwde omgeving.
- Er zijn een aantal geschikte wijken/buurtten in de stad. Een analyse van geschikte wijken en beoordelingscriteria wordt op korte termijn aan uw college voorgelegd ter discussie.

Kanttekeningen / risico's:

- Gelet op de complexiteit van het project en het pionierswerk dat moet worden gedaan, zullen de proceskosten aanzienlijk zijn. Deze zullen wij nader in beeld brengen.
- Pilots en innovaties bieden kansen, maar zullen ook onverwachte uitdagingen en tegenslagen met zich meebrengen.
- De voorbereidingen voor dit project moeten meteen starten, nog voor de gemeenteraadsverkiezingen.
- Het nemen van een besluit op het projectvoorstel en het ondertekenen van een overeenkomst met de Rijksoverheid is in de zomer van 2018 gepland.
- Het is mogelijk dat de Rijksoverheid besluit de subsidie niet aan de gemeente Assen uit te keren of een ander traject te kiezen. De opgedane kennis in de komende zes maanden past in de visie en uitvoeringsprogramma Energietransitie en betekent een versnelling richting het bereiken van de doelstellingen.

Financiële toelichting:

- Een eerste inschatting van de omvang van het project is een orde grootte van ca € 50 miljoen, waarvan het grootste deel particuliere investeringen zullen moeten zijn en ook investeringen van woningeigenaren, corporaties en andere partijen zijn meegenomen.
- De proceskosten zullen deels door de Rijksoverheid en deels door de gemeente gedragen moeten worden. Gelet op de aansluiting bij provinciale doelstellingen (Expeditie Energieneutraal Drenthe) ligt het voor de hand om ook de provincie te benaderen voor financiering.
- De voorbereidende werkzaamheden worden per direct gestart en voorlopig gedekt uit duurzaamheidsfonds. Zodra meer inzicht is in de kans die Assen maakt op de subsidie, ontvangt u een aanvullend voorstel.

Communicatie:

Het verzoek door het ministerie van BZK aan Assen is onderhands binnengekomen bij Wethouder Vlieg met het verzoek om op korte termijn de interesse kenbaar te maken. De selectieprocedure en wijze van indienen van een subsidieverzoek moet nog verduidelijkt worden. Indien uw college instemt met dit voorstel zal Wethouder Vlieg de interesse bij het ministerie van BZK kenbaar maken. U ontvangt daarna op korte termijn een voorstel voor het informeren van de raad.

Personeel en Organisatie:

Gevraagde capaciteit tot juli 2018: 2 fte.

Uitvoering en planning:

De principe bereidheid van de gemeente Assen om hieraan mee te werken, wordt direct na 23 februari aan de contactpersoon medegegeeld door wethouder Vlieg.

De voorlopige planning is dat voor de zomer uitsluitel komt over welke wijken de subsidie krijgen.

Evaluatie:

NVT